

Census som den, der indeholdes i Fællesforfatningsudkastet. Hvorvidt Ministeriet med Hensyn til denne Census er gaaet videre end fornødent, det skal jeg ikke tillade mig nogen bestemt Dom om; men i saa Fald vil jeg meget beklage, om en tidligere Brug af Valgretten har havt nogen skadelig Indflydelse i denne Henseende. Nu siger man: Hellere Intet end noget mindre Godt; — ja, mine Herrer, saaledes som Sagen stiller sig for mig, saa er det et Spørgsmaal, hvorom der kan disputeres. Jeg tillader mig dog at troe, at man ligesaa godt, og langt mere sikkert, kan udvikle noget Godt fra et vist givet Minimum, som naar man forkaster det Hele og vil bygge noget ganske Nytt og saaledes udsætte os for en Oplosnings = Tilstand saavel ud som indad. Jeg kan nu heller ikke være enig med dem, der paastaar, at Grundloven for Danmarks særegne Anliggender skulde, naar vi gaae ind paa Fællesforfatningen, være død og skrinnagt, eller at Fællesforfatningen ikke skulde være bedre end Forordningen af 26de Juli. Thi jeg troer nok, at Grundloven for vore særlige Anliggender vil staae sin Prøve mod spidsfindige Fortolkninger, og heller ikke kan jeg tillægge Kongens Ord af 29de August d. A. nogen ringe Betydning. Jeg troer heller ikke, man maa glemme, at den Grundlov, vi nu beholde, er af en ganske anden og bedre Bestaffenhed end den, der blev Folkethinget forelagt i 1853. Det er endnu i frisk Minde, at den daværende Premierminister den 19de Juli 1853 forelagde Thinget en Grundlov for vore særegne Anliggender, hvorved han idetmindste prøvede paa at faae de Paragrapher ud af Grundloven, som stikrede Børnepligt, Valgret, Trykfrihed og flere lignende Rettigheder. Jeg skal ikke gaae videre ind herpaa; jeg skal ikke gaae ind paa Drostelsen af det noble Forbud imod at sætte 5te Juni eller Embedsmænds Afstedigelser; thi jeg indrømmer, at Tillid og Ikke-Tillid til Ministeriet i et saa vigtigt Spørgsmaal er en Sag af underordnet Betydning; men jeg maa paa den anden Side ogsaa tillade mig at troe, at det ikke er aldeles uden Indflydelse, naar jeg handler i en saa vigtig Sag, enten jeg har med Mænd at gjøre, der have viist Agtelse for Lov og

Ret, og Mænd, der tidligere have viist, at de ville arbejde for Friheden, eller jeg har med Mænd at gjøre, som have haanet saavel Loven som Rigsdagen, og hvis tidligere Virksomhed har været at modarbejde al Frihed og Folketret. Vel indrømmer jeg, at Tillid eller Mis-tillid til Ministeriet i et saa vigtigt Spørgsmaal er af underordnet Betydning; men dog stiller Sagen sig saaledes for mig, at jeg vilde befinde mig i en væsentlig Modsigelse, saafremt jeg havde understøttet et Ministerium, som kom frem med Forordningen af 26de Juli, og som man forud vidste var al Frihed imod, og som ovenikøbet tidligere ved uholdbare Løfter, paa en Tid, de ikke havde tabt al Tillid, førte Rigsdagen bag Lyset, og derved tilveiebragte en Tilstand, som endnu tynger hart saavel paa Ministeriet, som paa Rigsdagen. Jeg skjønner ikke rettere, end at det vilde være en ligesvem Modsigelse, naar jeg havde understøttet et saadant Ministerium, naar jeg nu vilde modarbejde et Ministerium, som kom frem med det, der nu bydes os, skøndt i mange Henseender i høi Grad utilfredsstillende, som dog ustridigt er meget bedre, end Forordningen af 26de Juli. Jeg veed ikke, mine Herrer! hvorvidt min Virksomhed her i denne Sal kan siges at have været mod Folkets Ret og Frihed; og jeg troer heller ikke, at jeg skulde blive beskyldt derfor, fordi jeg paa Grund af Omstændighederne troer, at jeg bør sige Ja til nærværende Fællesforfatning. Der er fra mange Sider steet Opfordring til Oplosning. Ja, mine Herrer! jeg frygter heller ikke for nogen Oplosning; thi jeg har den Agtelse for ethvert Medlem her i denne Forsamling, at enten han stemmer Ja eller Nei, saa stemmer han efter sin Overbeviisning, som han af Hensyn til Omstændighederne troer det tjener hans Fædreland bedst, og saa behøver han ikke at frygte for nogen Oplosning; men, naar jeg nu befinder mig paa det Standpunkt, at jeg ikke selv med Visshed kan see, og heller Ingen med nogensomhelst Visshed kan sige mig, at jeg ved et Nei kan gavne mit Fædreland mere end ved et Ja, saa vælger jeg det efter min Mening mindst Færlige, og saa siger jeg Ja. Jeg gjør det idag med saameget større Rolighed, naar jeg seer hen til Situationen af den hele